

УДК373.018.43

Палійчук Мирон Дмитрович

*учитель вищої категорії, вчитель-методист,
«Багатопрофільний ліцей для обдарованих дітей»
Чернівецької обласної ради, м. Чернівці*

Палій Юрій Васильович

*учитель вищої категорії, вчитель-методист
Чернівецької загальноосвітньої
школи I-III ступенів №38, м. Чернівці
e-mail: informcv@ukr.net*

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Бурхливий розвиток програмно-технічних засобів створення, збереження й обробки інформації у світі дедалі швидше змінює орієнтації сучасного суспільства. Входження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у різні сфери діяльності людини не оминає й галузь освіти, тому і система навчання вимагає революційних змін.

Актуальність даного питання має місце у сучасному освітньому середовищі, адже нині якісне викладання предметів не може здійснюватися без використання засобів і можливостей, які надають комп'ютерні технології та Інтернет.

Мета дослідження полягає в розкритті особливостей дистанційного навчання в загальноосвітній школі.

Реалізація визначених завдань здійснювалася з використанням комплексу теоретичних та емпіричних методів дослідження.

Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Головним завданням дистанційного навчання є розвиток творчих та інтелектуальних здібностей дитини за допомогою відкритого і вільного використання всіх освітніх ресурсів і програм, у тому числі, доступних в Інтернеті. А оскільки Інтернет – це світова інформаційна мережа, то вона може бути одним із засобів дистанційного навчання, тому що її дані допоможуть учням (і вчителям) створити повну інформаційну картину з питань, що їх цікавлять.

Дистанційне навчання в умовах карантину – нова організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання здобувачів освіти. Середовище навчання характеризується тим, що здобувачі освіти повністю, віддалені від вчителів у просторі й часі, але

водночас вони мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації.

Для того, щоб дистанційне навчання було максимально ефективним, його потрібно правильно організувати за допомогою системи організаційних, технічних, програмних та методичних заходів. На сьогодні це можливо лише за умови впровадження сучасних ідей і технологій освіти. Саме ця потужна науково-педагогічна база в сукупності з сучасними розробками в галузі інформаційних засобів сприяє розвитку дистанційного навчання

До сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання відносяться Інтернет-технології, мультимедійні програмні засоби, офісне та спеціалізоване програмне забезпечення, електронні посібники та підручники, системи дистанційного навчання (системи комп'ютерного супроводу навчання).

Розглянемо можливості використання різних ресурсів для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Хмарний Інтернет-сервіс Office 365 компанії Microsoft. Хмарний формат означає, що дані зберігаються в центрі обробки даних, а не на комп'ютері, що забезпечить користувачам(учням та вчителям) доступ до документів і даних через браузер з різних пристроїв з можливістю виходу в Інтернет.

Коли навчальний заклад розгорнув в своїй школі хмару Office 365, це дало можливість цілковито охопити дистанційною формою навчання всіх учнів. Ефективні інструменти для учнів і педагогів: зберігати файли в онлайн-овому сховищі *OneDrive* обсягом 1 ТБ, до якого можна отримати доступ із будь-якого пристрою, *Microsoft Teams* – це цифровий центр, в якому зібрані технології, контент, завдання та програми, щоб вчителі могли створювати чудові умови навчання. *Teams* дає можливість проводити спільні заняття в режимі реального часу, обмінюватися різного роду файлами виконаних занять. Для оцінювання результатів засвоєння учнями знань у процесі дистанційного навчання в Office 365, є можливість використовувати онлайн форми *Microsoft Forms*. Для створення яскравих на вигляд презентацій, документів використовуємо *Microsoft Sway*. Для спільної роботи над проектами працюємо в онлайн програмах *Word, Excel, PowerPoint*.

Google Classroom – безкоштовний сервіс, яким може скористатися кожен, хто має обліковий запис у Google. Вчитель входить у систему та створює свій «Клас», де кожен вчитель-предметник буде публікувати навчальні матеріали, давати завдання учням та спілкуватися з ними. Посилання на свій «Клас» треба розіслати всім учням. Якщо діти користуватимуться платформою з телефону, мають завантажити на мобільний однойменний застосунок.

Отже, вчитель буде розташовувати уроки в «Класі» у чіткій послідовності, а учні зможуть і коментувати ці уроки, і бачити всі потрібні посилання та свої оцінки.

Група у Viber чи Facebook. Досвід спілкування з колегами показує, що з учнями вони спілкуються найчастіше у Viber-групах. Тому кожен вчитель-предметник може взяти в класного керівника контакти дітей (у батьківській групі буде доречно дописати, що викладачі просять надати ці контакти) і створити групу.

Кожному вчителю-предметнику доведеться створити окрему групу. Так-так, якщо в учня 12 предметів, то і Viber-груп буде стільки ж. Адже якщо створити загальну, почнеться надзвичайний хаос – у Viber немає можливості хронологічно відстежувати повідомлення, якщо до якогось з меседжів з'являтимуться коментарі.

Якщо більшість дітей є у Facebook, можна створити закриту групу саме в цій соцмережі, вона дає більше можливостей – наприклад, проведення онлайн-трансляцій, а от у Viber доведеться записувати короткі відео, це незручно.

Конференції та чат Zoom. Відеоконференцзв'язок з обміном повідомленнями і передачею контенту в режимі реального часу.

Важливою складовою дистанційного навчання є зворотній зв'язок між учителем та учнем. Наприклад ці кілька платформ, допоможуть вчителям налагодити комунікацію з учнями. Зокрема, педагоги зможуть перевіряти виконані завдання і продукувати свої.

ClassDojo – у кожного учня є сторінка, на якій накопичуються зроблені його завдання. Учитель може завантажити завдання, прокоментувати, як його виконувати, і навіть вказати, в якій формі треба надіслати відповідь: фото сторінки зошита, малюнок, відео (розповіді вірш, переказати текст або висловити думку з якогось питання), а також поставити оцінку.

Google Classroom дозволяє не тільки спілкуватися з учнями, але і створювати свої власні завдання, прикріплювати мультимедійний контент, спільно працювати над документами.

Classtime – як і в Google Classroom, тут можна створювати завдання (зокрема й інтерактивні) і тести.

Також слід дотримуватись певних правил при формуванні домашнього завдання:

- не давати завдання з підручника – бо учні все спишуть. Звісно, будуть добросовісні учні, але спокуса списати з ГДЗ – дуже велика;
- визначати чіткі правила – в якій формі і до котрої години учні можуть надсилати вам завдання;
- опануйте онлайн-ресурси з завданнями та іграми – якщо просто задавати їм завдання і просити надсилати їх фотографію зошита то ці фото учні можуть робити в темному приміщенні, перевернутим догори ногами

телефоном тощо. Сервіси будуть автоматично перевіряти їхні роботи. Перекладіть це на плечі штучного інтелекту.

Варто звернути увагу на плюси дистанційного навчання.

– Дистанційка провокує розвиток. Шкільні уроки часто стають рутиною для нас. Особливо, коли вчитель викладає одну й ту ж саму тему з класу в клас. Дистанційне навчання допомагає спробувати нові формати – ігри, тести, відео, онлайн-зустрічі. До того ж, це нові виклики які провокують розвиток!

– Розвиває навичку вчитись новому. Учні, як і вчителі, також переживають важкий період. Але тепер настав час для того, аби дослідити свої навчальні навички – зрозуміти, о котрій тобі особисто зручніше вчитись, які методи та формати для тебе більш ефективні тощо. Сучасні діти живуть у світі, де постійно треба буде вчитись, тож зараз вони здобувають неймовірно важливу життєву навичку – уміння вчитись новому.

Спираючись на вищевикладене і власний досвід викладання, ми можемо зробити висновок, що Дистанційне навчання покликане допомогти в глобальному освітньому просторі, воно виступає як ефективне доповнення традиційних форм освіти, як засіб часткового вирішення її нагальних проблем, зокрема, надає можливість одночасно з гнучким за часом і високопрофесійним за змістом вивченням різних предметних розділів знань, формуванням умінь і навичок роботи з багатьох навчальних дисциплін забезпечити інтенсивне практичне застосування тими, хто навчаються, методами і засобами інформаційно-комунікаційних технологій, розвиває уміння і навички у сучасній науці і практиці. Впровадження елементів дистанційної форми навчання в школі є необхідною умовою для досягнення сучасного рівня якості освіти.

Список використаних джерел та літератури

1. Антонов Г. Дистанційне навчання: мода чи потреба? Освіта України. 4 квітня (№25). 10с. **2. Биков В. Ю.,** Кухаренко В. М., Сиротинко Н. Г., Рибалко О. В. Технологія розробки дистанційного курсу: Навчальний посібник. За ред. В.Ю.Бикова та В.М.Кухаренка. К: Міленіум, 2008. 324 с. **3. Дистанційне навчання:** Тренінг з організації дистанц. навчання на платформі WebCT. Режим доступу: <http://www.users.kharkiv.com>. **4. Літвінова Т. В.** Дистанційне навчання в загальноосвітній школі: потреба чи неминучість? Режим доступу: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/22997. **5. Муковіз О. П.** Основи організації дистанційного навчання у системі неперервної освіти: Метод. посібник. Умань, 2016. 65 с.